

НАПРЯМКИ ТА ДЖЕРЕЛА ІНВЕСТУВАННЯ В СТАЛИЙ ЕНЕРГЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК МІСТ З ТОЧКИ ЗОРУ ПОКАЗНИКІВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ТА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ

© 2014 БАЙЦИМ В. Ф.

УДК 336:336.77(477)

Байцим В. Ф. Напрямки та джерела інвестування в сталий енергетичний розвиток міст з точки зору показників соціально-економічного розвитку міських територій та підвищення рівня якості життя

Для подолання значної диспропорції в економічному розвитку міст України по відношенню до міст провідних країн ЄС, особливо з урахуванням європейського вибору держави та підписанням Угоди про асоціацію з ЄС, необхідно значне прискорення розвитку високотехнологічних виробництв з пріоритетом, у першу чергу, вітчизняних науково-технічних розробок, з модернізацією всієї міської інфраструктури, а саме – системи теплопостачання, енергопостачання, водозабезпечення, водовідведення, переробки побутових та інших відходів, міського транспорту, а також інших сфер виробництва та споживання. Усе це потребує значних фінансових ресурсів і використання новітніх інноваційних підходів для вирішення основних проблем енергетичного та комунального секторів України. У статті проаналізовано та продемонстровано основні напрямки, джерела та механізми залучення інвестицій у сталий розвиток міст, регіонів, у реформування системи житлово-комунального господарства та енергозбереження. Доведено, що місцева та регіональні влади мають прийти до розуміння необхідності системного довгострокового планування у сфері місцевої економічної політики, спрямованої на сталий розвиток та дбайливе використання всіх видів ресурсів країни відповідно до встановлених цілей та пріоритетів у стратегіях, що забезпечують високу якість життя громадян країни.

Ключові слова: інвестиції, сталий розвиток, реформи, якість життя, енергозбереження, енергоефективність.

Рис.: 4. **Бібл.:** 10.

Байцим Василь Федорович – кандидат економічних наук, докторант, Науково-дослідний економічний інститут Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (бульв. Дружби народів, 28, Київ, 01103, Україна)
E-mail: v.baytsim@gmail.com

УДК 336:336.77(477)

Байцим В. Ф. Направления и источники инвестирования в устойчивое энергетическое развитие городов с точки зрения показателей социально-экономического развития городских территорий и повышения качества жизни

Для преодоления значительной диспропорции в экономическом развитии городов Украины по отношению к городам стран ЕС, особенно с учетом европейского выбора страны и подписанием Соглашения об ассоциации Украины с ЕС, необходимо существенное ускорение развития высокотехнологических производств с приоритетом, в первую очередь, отечественных научно-технических разработок, с модернизацией всей системы городской инфраструктуры, а именно – системы теплоснабжения, энергоснабжения, водоснабжения, канализации, переработки отходов, городского транспорта, а также других сфер производства и потребления. Все это требует значительных финансовых ресурсов и широкого использования новых инновационных подходов для решения проблем энергетического и жилищно-коммунального секторов в Украине. В статье проанализированы и продемонстрированы основные направления, источники и механизмы привлечения инвестиций в стабильное социально-экономическое развитие городов, регионов страны, в реформирование системы жилищно-коммунального хозяйства и особенно энергосбережения. Доказано, что местные и региональные власти должны прийти к пониманию необходимости системного долгосрочного планирования в сфере местной экономической политики, направленной на стабильное развитие и бережное использование всех видов ресурсов страны в соответствии с поставленными целями и приоритетами в стратегиях, которые обеспечивают высокий уровень качества жизни граждан страны.

Ключевые слова: инвестиции, устойчивое развитие, реформы, качество жизни, энергосбережение, энергоэффективность.

Рис.: 4. **Библ.:** 10.

Байцим Василий Федорович – кандидат экономических наук, докторант, Научно-исследовательский экономический институт Министерства экономического развития и торговли Украины (бульв. Дружбы народов, 28, Киев, 01103, Украина)
E-mail: v.baytsim@gmail.com

UDC 336:336.77(477)

Baitsym V. F. Destinations and Sources of Investment into the Sustainable Energy Development of Cities in Terms of the Indicators of Socio-Economic Development of Urban Areas and of Improving the Quality of Life

To overcome the significant disparities in economic development of cities of Ukraine towards cities of the EU countries, particularly when taking into account the country's European choice, that resulted in signing of the Europe Agreement, a substantial acceleration of the development of high-tech industries is necessary while the priority, first and foremost, should be national scientific and technological development, connected with the overall modernization of the system of urban infrastructure, – heating system, energy supply, water supply, sewerage, waste recycling, urban transport, as well as other areas of production and consumption. All above indicated requires substantial financial resources and wide use of new and innovative approaches to address the problems of energy and housing-communal sectors in Ukraine. The article analyzes and illustrates the main directions, sources and mechanisms for attraction of investments into sustainable socio-economic development of cities, regions, countries, reforming of housing-communal services and especially energy saving. It has been proved that local and regional authorities should develop an understanding of the need for a system of long-term planning in the field of local economic policies aimed at sustainable development and careful use of all types of resources in accordance with the target goals and priorities as to the strategies, which provide a high level of quality of life to the citizens.

Key words: investments, sustainable development, reforms, quality of life, energy saving, energy efficiency.

Pic.: 4. **Bibl.:** 10.

Baitsym Vasyly F. – Candidate of Sciences (Economics), Candidate on Doctor Degree, The Economic Research Institute of the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine (bulv. Druzhby narodiv, 28, Kyiv, 01103, Ukraine)
E-mail: v.baytsim@gmail.com

Подолання значної диспропорції в економічному розвитку міст України по відношенню до міст провідних країн ЄС, особливо з урахуванням європейського вибору держави та підписанням Угоди про асоціацію з ЄС, зумовлюють потребу в інноваційному підході прискорення розвитку високотехнологічних виробництв з пріоритетом, у першу чергу, на вітчизняні науково-технічні розробки, на модернізацію всієї міської інфраструктури, а саме – системи теплопостачання, водозабезпечення, переробки побутових та інших відходів, міського транспорту, енергопостачання, а також енергоспоживання і т. д. Усе це потребує значних фінансових ресурсів і використання новітніх інноваційних підходів для вирішення основних проблем енергетичного та комунального сектора України. Таким чином, проблема сталого енергетичного місцевого розвитку в сучасних умовах стає для України однією з найактуальніших.

Разом з тим, чистий приплив прямих іноземних інвестицій в Україну в 2013 р. становив лише 2,86 млрд дол., скоротившись у двічі при порівнянні з аналогічним показником, наприклад, у 2012 р. (6,013 млрд дол.). Про це йдеться у статистичних даних Держстату [3].

Згідно з цими ж даними, станом на 1 січня 2014 р. обсяг прямих іноземних інвестицій, внесених в економіку України з початку інвестування, становив всього 58,157 млрд дол. А загальний обсяг прямих іноземних інвестицій, направлених в українську промисловість (у тому рахунку і в енергетику), становить 18,013 млрд дол., або 31% від їх загального обсягу. До речі, в установи фінансової та страхової діяльності – 15,349 млрд дол., або 26,4%, на підприємства торгівлі та ремонту автотранспорту – 7,56 млрд дол., або 13%, у ринок нерухомості – 4,371 млрд дол., або 7,5%, у наукову і технічну діяльність – 3,448 млрд дол., або 5,9% [3, 4].

Отже, якщо чинний уряд України спільно з місцевими та регіональними владами терміново не покращить ситуацію у сфері залучення інвестицій саме в сталий енергетичний розвиток регіонів і міських територій, а також терміново не запустить відповідні аналогічні механізми на рівні кожного міста, області та країни загалом, то про підвищення якості життя населення України в найближчі роки не варто буде говорити. А ця проблема може стати для нової влади, як місцевої так і центральної, критичною уже в найближчий рік-два, оскільки суспільство стомилося топтатися на місці та прагне і вимагає від влади кардинальних реформ.

Дослідження в цьому напрямку, наукове обґрунтування необхідності ефективного управління місцевим розвитком і залучення інвестицій, впровадження іновачій, заходів і планів енергозбереження, пошук ефективних фінансових джерел та інструментів для реалізації стратегій сталого розвитку міських територій є важливими й актуальними саме в даний час, на порозі необхідності здійснення кардинальних і термінових реформ в усіх галузях національного господарства. Так, даними питаннями та проблемами, стратегічними та концептуальними підходами до їх вирішення в Україні займаються багато вчених. Зокрема, з тими чи іншими напрямками наукових досліджень та публікацій на дану тематику можна познайомитись в роботах таких вчених, як В. М. Геєць, І. Г. Ман-

цуров, В. П. Мікловда, Е. М. Лібанова, В. Пензенник, З. С. Варналій, П. С. Гальчинський, І. І. Лукінов, О. І. Амоша, В. І. Чужиков, Я. Б. Олійник, Б. М. Данилишин, О. Г. Шаблій, М. І. Долішній та інші.

Метою статті є визначення та обґрунтування основних напрямків і джерел інвестування в сталий розвиток міських територій України з метою підвищення якості життя в них.

Програми соціально-економічного розвитку міст (надалі Програми) на сьогодні розробляються відповідними департаментами чи управліннями економіки обласних виконавчих органів у співпраці зі структурними підрозділами виконкомів міст відповідно до Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Постанови Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 р. № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету» з урахуванням основних тенденцій розвитку територій та міст у попередні роки [1, 2], наявних проблем і впливу очікуваних змін зовнішньоекономічної ситуації на економіку регіону. У цих Програмах визначені основні цілі та пріоритетні завдання економічного та соціального розвитку і заходи щодо їх реалізації у майбутніх роках. Однак поліпшення якості життя та добробуту мешканців міста, покращення демографічної ситуації, підтримання екологічної безпеки на рівні європейських стандартів, суттєвих зрушень в економіці міських територій потребують цілеспрямованої діяльності як виконавчих органів міських рад, так послідовної і комплексної реалізації стратегічних пріоритетів економічного, соціального й культурного розвитку міських територій з боку органів центральної законодавчої та виконавчої влади.

Джерелами фінансування Програм є державні кошти у вигляді субвенцій із державного бюджету місцевим бюджетам, коштів державного бюджету, які виділяються на виконання заходів у рамках відповідних державних програм і фондів, видатків розвитку обласного та місцевого бюджетів, коштів, залучених у рамках міжнародних проектів і грантів, прямих іноземних інвестицій (приватних і державних), власних коштів суб'єктів господарювання тощо.

Цілі та заходи, визначені в Програмах, реалізуються шляхом тісної співпраці місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, профспілок, громадських організацій, об'єднань підприємств, асоціацій та роботодавців.

Реалізація цих головних етапів і завдань економічного та соціального розвитку міст дозволить покращити інвестиційну привабливість, створити умови для підвищення рівня конкурентних переваг і потенціалу міста та його території та на цій основі досягти належних стандартів життя та доступності якісних послуг для населення.

Завдання і заходи Програм мають бути узгоджені з бюджетом міст та областей. Програми залишаються відкритими для доповнень та коригувань у відповідності до стратегічних напрямків розвитку міських територій та регіонів.

Напрямки інвестування. Міста мають практикувати досвід залучення коштів за рахунок випуску муніципальних облігацій внутрішньої позики. Серед інших джерел зовнішнього фінансування можна перерахувати кошти держави, власні кошти підприємств, залучені кошти підприємств, установ, організацій (інвестиції, кредити). Так, *рис. 1* відображає усереднені обсяги фінансування таких важливих енергозберігаючих заходів з місцевих бюджетів протягом 2007 – 2012 рр.

Так, рішенням міської ради від 06.06.07 № 14/14 затверджено «Програму з енергозбереження на 2007 – 2010 роки», згідно з якою в означені роки реалізовувалися заходи з енергозбереження, що не вимагають високих витрат. Заходи, що вимагають великих інвестиційних вкладень (за мірками міста), реалізовувалися тільки при виникненні суттєвих проблем у системі опалення і фінансувалися з бюджету міста.

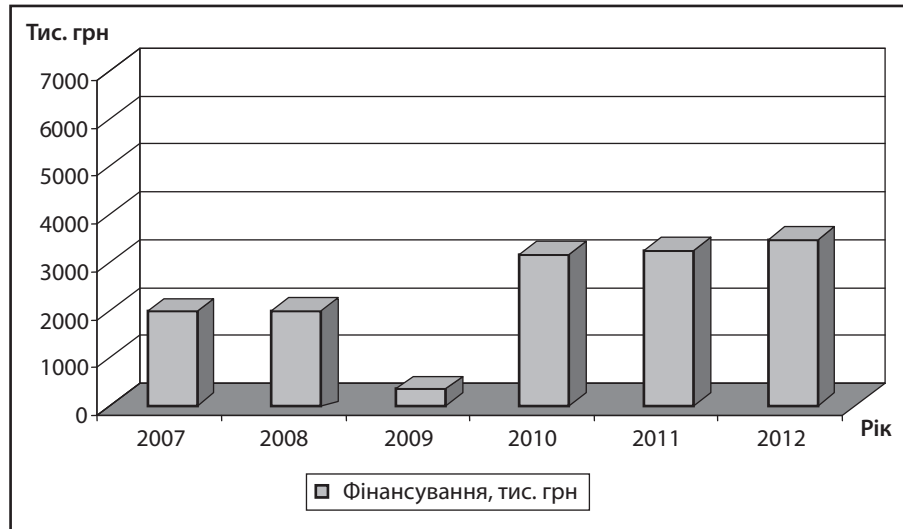

Рис. 1. Усереднені обсяги фінансування енергозберігаючих заходів з бюджетів міст у 2007 – 2012 рр. (тис. грн)

Як бачимо, обсяги не значні, хоч і мають тенденцію до зростання в кожному році. Проте, якщо розробити і реалізувати схеми співфінансування, як це прийнято в країнах ЄС [6, 7] за рахунок зовнішніх джерел на умовах участі міста на рівні 10 – 25 – 50%, можна досягти більш оптимістичних цифр інвестування проектів, спрямованих на вирішення місцевих проблем. За таких умов і підходів, наприклад, у 2012 р. у м. Луцьку з'явилася можливість профінансувати заходи з енергозбереження в сумі близько 14 мільйонів гривень. Що більш ніж вдвічі перевищило обсяги виділених коштів з місцевого бюджету на енергозбереження в 2008 р. (див. максимальна цифра за останні 3 роки) (*рис. 2*).

Динаміка обсягів інвестованих коштів на заходи з енергоефективності та річної економії коштів від їх впровадження наведені на *рис. 3*.

Джерела інвестування. Структура джерел фінансування при таких підходах може бути різною [5, 10], як за власне джерелами, так і за відсотками у схемах співфінансування, як показано на *рис. 4*.

Можливими іншими джерелами залучення довгострокового фінансування на вирішення місцевих та регіональних проблем є:

- ★ додаткова емісія акцій в підприємствах комунальної та державної власності;

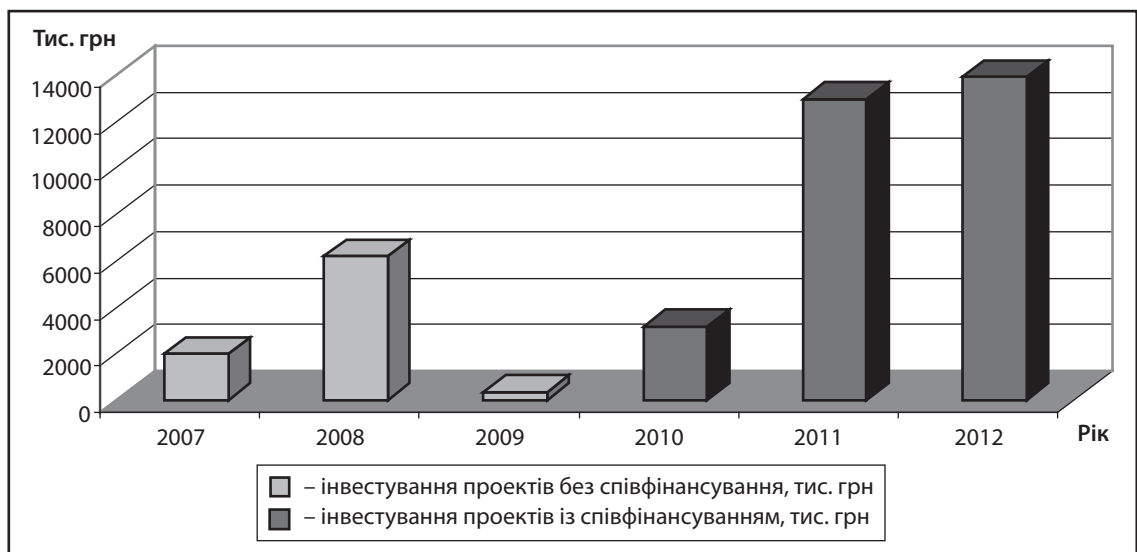

Рис. 2. Обсяги інвестування енергоефективних проектів у м. Луцьк за умови реалізації схеми співфінансування з пайовою участю місцевого бюджету на рівні 25%, 2007 – 2012 рр. (тис. грн)

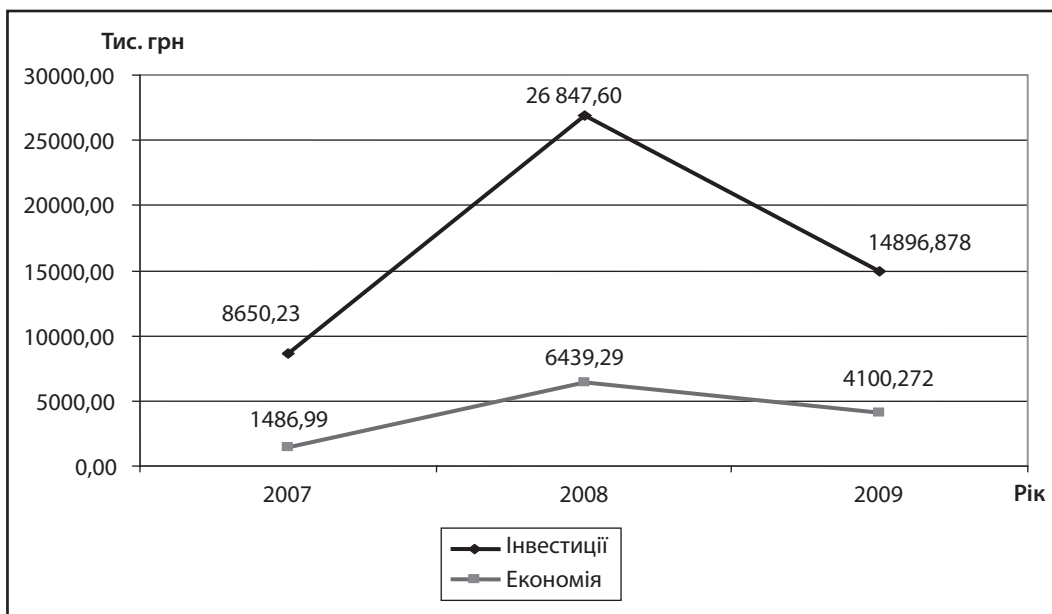

Рис. 3. Динаміка інвестиційних вкладень в енергозберігаючі заходи та річна економія від їх впровадження, 2007 – 2009 рр. (тис. грн)

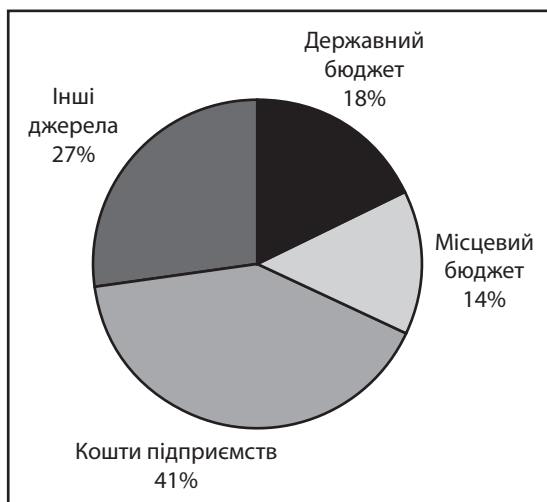

Рис. 4. Структура джерел фінансування вирішення місцевих проблем

- ✦ випуск муніципальних облігацій;
- ✦ випуск конвертованих облігацій;
- ✦ портфельні інвестиції в стратегічні галузі;
- ✦ кошти інституційних та інших стратегічних інвесторів;
- ✦ інші фінансові інструменти, що використовуються в міжнародних програмах і проектах ЄС, ПРООН тощо.

Так, наприклад за дослідженнями, що були виконані Київським міжнародним інститутом соціології на замовлення Проекту ПРООН/ЄС «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» [9] (модель підходу до місцевого розвитку за участю громад), 75,4% опитаних регіональних експертів повідомили про такі громади, що самоорганізувалися за прикладом громад – учасниць проектів ПРООН. 86% опитаних членів громад говорять, що їхні громади втілюють свої ініціативи за межами проектів ПРООН за власні кошти. 71,4% – подають заявки на інші гранти або конкурси поза проектами

ПРООН. 60% із тих, що подавали такі заявки, виграли принаймні один грант або конкурс. Зацікавлені сторони воліють підтримувати в майбутньому створені організації підтримки (громадські організації, кооперативи, об'єднання) та дають позитивний прогноз їхній високій життєздатності. 70% усіх опитаних регіональних експертів прогнозують, що ці установи ймовірно або найімовірніше функціонуватимуть і по закінченні співпраці з проектами ПРООН. Представники місцевих органів влади та працівники проектів ПРООН виказали готовність сприяти їм особисто: 90% усіх опитаних регіональних експертів гадають, що досить або дуже ймовірно вони підтримуватимуть такі об'єднання в майбутньому. Спостерігається помітне зростання якості людських ресурсів і взаємне навчання лідерів громад із представниками місцевої влади. Відбувається накопичення знань і застосування умінь лідерами громад і посадовцями. Слід зазначити, що якнайменш 97% усіх опитаних регіональних експертів повідомляють про покращення своїх знань щодо місцевого врядування, а 98% – умінь співпраці з громадами.

Для фінансування інноваційних розробок і винаходів у Європі та світі, як відомо, використовують венчурний капітал. Його, на відміну від традиційного кредитування, інвестують переважно в ідею, у проект з підвищеним рівнем ризику. Венчурні фірми не виплачують певних процентів і не повертають отриманих сум. Але інвестор одержує права на всі новації – як запатентовані, так і безпатентні (ноу-хау) та отримує прибуток від реалізації науково-технічних розробок. Джерелами венчурного капіталу в Україні є, як правило, іноземні інвестиції, тому й практика кредитування в них прийшла з-за кордону. При венчурному фінансуванні мова зазвичай йде про 200 тис.– 5млн доларів США на один проект, із середнім терміном фінансування в 3 – 7 років. Фінансуються переважно проекти в житлово-комунальному господарстві, енергетиці, транспорті, аг-

робізнесі, харчопереробній галузі, галузі зв'язку, виробництві меблів і будівельних матеріалів. Не фінансуються підприємства таких галузей: виробництво алкоголю та зброї, казино, озброєння, а також галузі промисловості, що є шкідливими для оточуючого середовища.

ВИСНОВКИ

Завдяки даним підходам, спрямованим на створення в регіоні сприятливого інвестиційного клімату, а також системній роботі з вітчизняними та іноземними інвесторами в містах і регіонах України може бути забезпечено сталий приріст інвестицій в основний капітал, тобто забезпечено сталий соціально-економічний розвиток цих міст і територій. Органи виконавчої влади міст і регіонів, поряд з розробкою унікальних стратегій розвитку, мають також постійно працювати над забезпеченням сприятливих умов для розвитку малого та середнього підприємництва, а також використанням його потенціалу для вирішення нагальних проблем міст і регіонів країни. З іншого боку, органи місцевої виконавчої влади мають співпрацювати з міжнародними організаціями (фондами, програмами ЄС, ПРО ООН тощо) в питаннях фінансово-кредитної та консультативної підтримки розвитку своїх територій.

Однак роль муніципалітетів у цій сфері життєздатності міст у даний час досить незначна, позиція, як правило, пасивна, функції в основному зводяться до моніторингу, відписок, несистемного аналізу та фінансування виключно невідкладних заходів і проектів, аварійних ситуацій тощо. Інвестиційні проекти скоріше носять характер демонстраційних, причому демонструють не ефективність транспорту, енергозбереження чи обслуговування мешканців, а активність місцевої влади [8].

На жаль, крім фінансових обмежень, існують ще й обмеження, пов'язані з недосконалістю загальнодержавної законодавчої бази у сфері енергозбереження, неефективним менеджментом та іншими нефінансовими чинниками.

Для вирішення даної проблематики, на нашу думку, є два основні шляхи.

Державна, місцева та регіональні влади мають прийти до розуміння необхідності системного довгострокового планування у сфері місцевої економічної політики, спрямованої на сталий розвиток міських територій та дбайливого використання ресурсів країни, яка полягає в розробці стратегічних цілей і пріоритетів, складанні переліку інвестиційних проектів і м'яких заходів, їх ранжуванню відповідно до встановлених цілей та пріоритетів, розробки бізнес-планів інвестиційних проектів, схем фінансування високотехнологічних, інноваційних проектів. Остання включає в себе розробку схем взаємин між містом і міжнародними та українськими фінансовими інституціями, а також розвиток інструментів місцевого запозичення коштів (муніципальних облігацій), залучення приватних інвестицій [10]. Також муніципалітетам, у першу чергу, необхідно отримати позитивний досвід реалізації муніципальних енергетичних планів і програм, які могли б служити своєрідною візитною карткою на етапі реалізації широкомасштаб-

ної інноваційно-інвестиційної стратегії сталого розвитку того чи іншого міста чи території. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
2. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23.03.2000 № 1602-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>
3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету» від 26.04.2003 р. № 621 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/621-2003-п>
5. Байцим В. Ф. Фінансові інструменти та стратегічні напрямки збалансованої цінової політики та хеджування / В. Ф. Байцим // Вісник НАДУ. – 2006. – № 4. – С. 90 – 96.
6. Байцим В. Ф. Наука та інновації: світові тенденції та реалії регіону / Е. В. Кужель, В. Ф. Байцим // Зб. наук. пр. IV наук.-практ. конф. / Полтав. держ. центр наук.-техн. і економ. інф-ї, 2006. – С. 23 – 26.
7. Манцуров І. Г. Інституційне планування в системі ефективного державного регулювання ринкової економіки / І. Г. Манцуров // Формування ринкових відносин в Україні : [Зб. наук. пр.] / Наук.ред. І. Г. Манцуров.– К., 2013. – Вип. 9/1 (148) – С. 3 – 7.
8. Пензенник В. Популізм став реальною загрозою для України / В. Пензенник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://economics.lb.ua/state/2014/07/12/272677_pinzenik_populizm_stav_realnoyu.html
9. Оцінка впливу підходу до місцевого розвитку за участі громад, реалізованого в Україні у проектах ПРООН, що фінансувалися Європейським Союзом та іншими донорами, результати соціологічного дослідження в рамках проекту «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», впроваджується в Україні за програмою розвитку ООН [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.cba.org.ua
10. Управління інноваційною діяльністю в економіці України : монографія / [В. Ф. Байцим, С. В. Бреус, В. Г. Бурлака, В. О. Варфоломєєва, С. А. Володін, Л. М. Ганущак] ; за наук. ред. С. А. Єрохіна ; Національна академія управління. – К. : Нац. акад. упр., 2008. – 115 с.

REFERENCES

- Baitsym, V. F. "Finansovi instrumenty ta stratehichni napriamky zbalansovanoi tsinovoi polityky ta khedzhuvannia" [Financial instruments and strategies are balanced pricing and hedging]. *Visnyk NADU*, no. 4 (2006): 90-96.
- Baitsym, V. F. et al. *Upravlinnia innovatsiinoiu diialnistiu v ekonomitsi Ukrainy* [Innovation management in Ukraine's economy]. Kyiv: Natsionalna akademiia upravlinnia, 2008.
- Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. <http://www.ukrstat.gov.ua>
- Kuzhel, E. V., and Baitsym, V. F. "Nauka ta innovatsii: svitovi tendentsii ta realii rehionu" [Science and Innovation: global trends and realities of the region]. *IV naukovopraktychna konferentsiia. Poltava: Poltavskiy derzhavnyi tseentr naukovotekhnichnoi i ekonomichnoi informatsii*, 2006.23-26.
- [Legal Act of Ukraine] (1997). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
- [Legal Act of Ukraine] (2003). <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/621-2003-п>
- [Legal Act of Ukraine] (2000). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>
- Mantsurov, I. H. "Instytutsiine planuvannia v systemi efektyvnoho derzhavnoho rehuliuвання rynkovoi ekonomiky" [Insti-

tutional planning system of effective state regulation of market economy]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini*, no. 9/1 (148) (2013): 3-7.

"Otsinka vplyvu pidkhotu do mistsevoho rozvytku za uchasti hromad, realizovano v Ukraini u proektakh PROON, shcho finansovalysia i Evropeiskym Soiuzom ta inshymy donoramy, rezultaty sotsiologichnoho doslidzhennia v ramkakh proektu «Mistsevyi rozvytok, oriientovanyi na hromadu», vprovadzhuietsia v Ukraini za

prohramoiu rozvytku OON" [Impact assessment approach to local development community, implemented in Ukraine UNDP projects financed by the European Union and other donors, the results of the survey under the "Local Development CBA", implemented in Ukraine by UNDP]. www.cba.org.ua

Penzenyk, V. "Populizm stav realnoiu zahrozoiu dlia Ukrainy" [Populism has become a real threat to Ukraine]. http://economics.lb.ua/state/2014/07/12/272677_pinzenik_populizm_stav_realnoyu.html

UDC 658.8.012.12

FEATURES OF FUNCTIONING OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF ENTERPRISES WITHIN THE FRAME OF TECHNOLOGY PARK

© 2014 SOLNTSEV S. O., GNITETSKYI IE. V.

UDC 658.8.012.12

Solntsev S. O., Gnitetskyi Ie. V. Features of Functioning of Innovative Development of Enterprises within the Frame of Technology Park

The aim of this article is to study the theoretical and methodological basics of innovative development of enterprises within the frame of technology park. During the study methods of system-structural analysis were used for allocation of stages of the innovative development of enterprises and their functioning within the frame of technology park; retrospective method was used for analyzing the evolution of concepts of the innovations theory. As result of the study was suggested to attract enterprises by means of market-based instruments and to evaluate the viability of innovations' implementation on basis of the sustainable development criteria. A study on functioning of enterprises within the frame of technology park has allowed to improve their functioning phases, based on complex interaction of the technology park members. Stages of innovative development of enterprises with a view to enhancing the efficiency of their interaction with the technology parks were allocated. A further study for the sector-specific issues of innovative development of enterprises within the frame of technology park is required. Practical significance of the obtained results provides an activation of innovation activity of enterprises. Social impact is seen in achieving the social and environmental effects from functioning of enterprises within the frame of technology park on the basis of elaborated stages. Value of the scientific work consists in use of market mechanisms for attracting enterprises to technology parks without involving of any State subsidies.

Key words: innovation activity, innovation activity of enterprises, technology park, functioning of enterprises.

Pic.: 2. **Tabl.:** 1. **Formulae:** 1. **Bibl.:** 15.

Solntsev Serhiy O. – Doctor of Sciences (Physics and Mathematics), Professor, Head of the Department of Industrial Marketing, National Technical University of Ukraine «Kyiv Polytechnic Institute» (pr. Peremogy, 37, Kyiv, 03056, Ukraine)

E-mail: serge_lloret@hotmail.com

Gnitetskyi Ievgen V. – Assistant, Department of Industrial Marketing, National Technical University of Ukraine «Kyiv Polytechnic Institute» (pr. Peremogy, 37, Kyiv, 03056, Ukraine)

E-mail: egnet@ukr.net

УДК 658.8.012.12

Солнцев С. О., Гнітецький Є. В. Особливості функціонування та інноваційного розвитку підприємств у межах технопарку

Метою статті є дослідження теоретичних і методичних засад функціонування та інноваційного розвитку підприємств у межах технопарку. У процесі дослідження використано методи системно-структурного аналізу – для виокремлення етапів інноваційного розвитку підприємств та їх функціонування в межах технопарку; ретроспективний метод – для аналізу еволюції понять теорії інновацій. У результаті дослідження запропоновано залучати підприємства за рахунок ринкових важелів і проводити оцінку перспективності впровадження інновацій за критеріями сталого розвитку. Дослідження процесу функціонування підприємств у межах технопарку надало можливість удосконалення етапів їх функціонування, що базуються на комплексній взаємодії учасників технопарку. Визначено етапи інноваційного розвитку підприємств з метою підвищення ефективності їх взаємодії з технопарками. Подальшого дослідження потребують питання галузевої специфіки інноваційного розвитку підприємств у межах технопарку. Практичне значення отриманих результатів полягає в активізації інноваційної діяльності підприємств. Соціальні наслідки – у досягненні соціальних та екологічних ефектів від функціонування підприємств у межах технопарку за запропонованими етапами. Цінність роботи вбачається в застосуванні ринкових механізмів залучення підприємств до технопарку без необхідності державних дотацій.

Ключові слова: інноваційна діяльність, інноваційна діяльність підприємств, технопарк, функціонування підприємств.

Рис.: 2. **Табл.:** 1. **Формул.:** 1. **Бібл.:** 15.

Солнцев Сергей Олександрович – доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри промислового маркетингу, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут» (пр. Перемоги, 37, Київ, 03056, Україна)

E-mail: serge_lloret@hotmail.com

Гнітецький Євген Віталійович – асистент, кафедра промислового маркетингу, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут» (пр. Перемоги, 37, Київ, 03056, Україна)

E-mail: egnet@ukr.net

УДК 658.8.012.12

Солнцев С. А., Гнітецький Є. В. Особенности функционирования инновационного развития предприятий в рамках технопарка

Целью статьи является исследование теоретических и методических основ функционирования инновационного развития предприятий в рамках технопарка. В процессе исследования использованы методы системно-структурного анализа – для выделения этапов инновационного развития предприятий и их функционирования в рамках технопарка; ретроспективный метод – для анализа эволюции понятий теории инноваций. В результате исследования предложено привлекать предприятия за счет рыночных рычагов и проводить оценку перспективности внедрения инноваций по критериям устойчивого развития. Исследование процесса функционирования предприятий в рамках технопарка позволило усовершенствовать этапы их функционирования, основанные на комплексном взаимодействии участников технопарка. Определены этапы инновационного развития предприятий с целью повышения эффективности их взаимодействия с технопарками. Дальнейшего исследования требуют вопросы отраслевой специфики инновационного развития предприятий в рамках технопарка. Практическое значение полученных результатов заключается в активизации инновационной деятельности предприятий. Социальные последствия – в достижении социальных и экологических эффектов от функционирования предприятий в рамках технопарка по разработанным этапам. Ценность работы состоит в применении рыночных механизмов привлечения предприятий к технопаркам без необходимости государственных дотацій.

Ключевые слова: инновационная деятельность, инновационная деятельность предприятий, технопарк, функционирование предприятий.

Рис.: 2. **Табл.:** 1. **Формул.:** 1. **Библ.:** 15.

Солнцев Сергей Алексеевич – доктор физико-математических наук, профессор, заведующий кафедрой промышленного маркетинга, Национальный технический университет Украины «Київський політехнічний інститут» (пр. Победы, 37, Киев, 03056, Украина)

E-mail: serge_lloret@hotmail.com

Гнітецький Євген Віталійович – асистент, кафедра промислового маркетингу, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут» (пр. Победы, 37, Киев, 03056, Украина)

E-mail: egnet@ukr.net